

CZĘSTKOWO

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Częstkowo, marzec 2012 r.

Charakterystyka miejscowości

Inwentaryzacja i analiza zasobów

Ocena mocnych i słabych stron

Wizja stanu docelowego, główne priorytety rozwoju

Opis planowanych przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Spis treści:

1. Wstęp
2. Ogólna charakterystyka miejscowości
3. Analiza oraz inwentaryzacja zasobów miejscowości
  - a) zasoby przyrodnicze
  - b) dziedzictwo kulturowe
  - c) dziedzictwo historyczne
  - d) gospodarka
  - e) obiekty tereny, infrastruktura społeczna
  - f) infrastruktura techniczna
  - g) instytucje oraz organizacje społeczne
4. Analiza SWOT
5. Wizja rozwoju miejscowości Częstkowo
6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości.
7. Odniesienie do dokumentów strategicznych Gminy Szemud

1. Wstęp

Celem opracowania niniejszego dokumentu jest określenie obecnego stanu miejscowości Częstkowo oraz poziomu zadowolenia jego mieszkańców, sformułowanie planu rozwoju miejscowości w okresie najbliższych kilku lat oraz określenie działań służących jego realizacji.

Przedmiotem opracowania jest analiza obecnych zasobów miejscowości, słabych i silnych stron oraz potencjalnych szans i zagrożeń, które mają lub będą miały wpływ na dalszy rozwój miejscowości oraz przyszłość jej mieszkańców. W dokumencie zdefiniowano wizję rozwoju Częstkowa, określono priorytety i cele rozwojowe oraz przedstawiono projekty prowadzące do rozwoju wsi.

Cały obszar Gminy Szemud został objęty strategią rozwoju zatwierdzoną uchwałą nr 23/199/2000 Rady Gminy Szemud z dnia 29 września 2000 roku w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Szemud do 2015 roku”.

Niniejszy dokument został przygotowany na podstawie dostępnych danych statystycznych, dyskusji toczonych podczas spotkań wiejskich, które odbyły się w Częstkwie w okresie styczeń – marzec 2012 roku oraz indywidualnych konsultacji członków Rady Sołeckiej z mieszkańcami.

2. Ogólna charakterystyka miejscowości

Wieś Częstkowo położona jest w gminie Szemud, w powiecie wejherowskim województwa pomorskiego, przy drodze powiatowej Wejherowo – Strzecz. Miejscowość położona jest w północno – zachodniej części gminy w odległości 5 kilometrów od siedziby Urzędu Gminy, 7 km na południowy zachód od Luzina oraz 16 km od Wejherowa. Liczba mieszkańców Częstkowa wynosiła w grudniu 2011 roku 608 mieszkańców i powoli wzrasta.

Obszar sołectwa wynosi około 1100 ha, z czego na użytki rolne przypada około 70% a na grunty leśne około 25% powierzchni sołectwa.

Wieś leży w niewielkiej kotlinie na wysokości około 182 m. n.p.m. na falistej wysoczyźnie morenowej, na której występują liczne torfowiska, wilgotne łąki, bagna i stawy.

Częstkowo jest otoczone lasami od wschodu, północy i zachodu. Zagajniki leśne stanowią naturalne schronienie dla saren, dzików oraz mniejszej zwierzyny. Spore różnice wysokości względnych występujące na niewielkiej przestrzeni oraz galeria punktów widokowych umożliwiają rozwój turystyki krajoznawczej.

Częstkowo jest wsią o układzie „ulicówki” rozwiniętej wzdłuż drogi powiatowej. Centrum wsi stanowi skrzyżowanie drogi Wejherowo – Strzecz z drogą biegnącą do Szemuda.

Istniejące zabudowania to domy jednorodzinne z budynkami gospodarskimi, brak jest budynków o większej kubaturze. We wsi znajdują się dwa budynki publiczne: szkoła podstawowa oraz remiza Ochotniczej Straży Pożarnej. W centrum wsi znajduje się przystanek PKS oraz dwa sklepy spożywczo – przemysłowe.

Około połowy zabudowań znajduje się w samych Częstkwowie, pozostałe są rozproszone w promieniu dwóch kilometrów od centrum wsi w sześciu przysiółkach: Borze, Golicy, Szepierii, Górkach, Lipkach i Krowiej Górze.

3. Analiza oraz inwentaryzacja zasobów miejscowości

A. Zasoby przyrodnicze

Większość obszarów sołectwa Częstkowo stanowią tereny rolnicze: ponad 520 hektarów gruntów rolnych oraz ponad 200 hektarów łąk i pastwisk. Jak wszędzie na Kaszubach, przeważają gleby słabe V i VI klasy bonitacji.

Około 25% obszaru sołectwa (274 ha) stanowią grunty leśne, głównie lasy mieszane sosnowo – bukowo – świerkowe, będące w większości w zarządzie Lasów Państwowych. Część lasów należy do osób prywatnych.

Przez teren sołectwa nie przepływa żadna rzeka, nie ma tu również jezior. Istnieje natomiast wiele stawów, bagien i mokradeł będących siedliskiem różnorodnego ptactwa.

Bardzo charakterystyczna dla Częstkowa jest różnorodna rzeźba terenu ze znacznymi wysokościami względnymi oraz sąsiedztwo Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Na terenie sołectwa brak jest pomników oraz rezerwatów przyrody.

B. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie sołectwa znajdują się następujące obiekty o wartości historycznej:

- ✓ zabytkowe krzyże będące obiektem kultu religijnego: krzyż rodziny Sikorów oraz krzyż rodziny Kowalewskich
- ✓ zagroda Państwa Grzenkiewiczów, w której podczas ostatniej wojny znajdował się punkt sanitarny TOW „Gryf Pomorski” i gdzie bronił się Paweł Hebel ps. „Zagłoba”.

C. Dziedzictwo historyczne

Pierwsza wzmianka o wsi noszącej nazwę *Czanstkaw* pochodzi z 1374 roku. Była to wieś rycerska na prawie magdeburskim wywodząca swą nazwę od starosłowiańskiego imienia Częstek.

Wieś należała niegdyś do starostwa mirachowskiego, komturstwa gdańskiego, w piętnastym wieku przeszła na prawo polskie i własność szlachecką. W XVIII wieku Cząstkowo nabył gdański kupiec pochodzenia szkockiego, Aleksander Gibsone, który wprowadził nowoczesne, jak na ówczesne czasy, technologie upraw. Podczas zaborów odpowiedzialnością mieszkańców miejscowości na germanizację był wybór polskich posłów, strajki szkolne oraz czytanie polskich gazet.

Po odzyskaniu niepodległości w 1927 roku powołano Ochotniczą Straż Pożarną w Częstkowie. Druga wojna światowa spowodowała znaczne straty w ludności wsi. Kilku mieszkańców Częstkowa związanych było z konspiracją, w gospodarstwie Państwa Grzenkiewiczów mieścił się punkt sanitarny TOW „Gryf Pomorski”. Częstkowo zostało wyzwolone 11 marca 1945 roku. W walkach o wieś poległo kilkunastu żołnierzy Armii Radzieckiej. W pierwszych latach po wojnie swą działalność reaktywowała szkoła podstawowa, Kółko Rolnicze, Koło Gospodyń Wiejskich, Ochotnicza Straż Pożarna oraz koło Polskiego Stronnictwa Ludowego. W 1957 roku wieś została zelektryfikowana a w 1974 roku uzyskała wodociąg.

Od połowy lat dziewięćdziesiątych wieś przeżywa okres rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne oraz działalności gospodarczej, głównie produkcyjno - usługowej.

D. Gospodarka

Pomimo posiadania gospodarstw rolnych o powierzchni 10 - 20 hektarów, głównym źródłem utrzymania mieszkańców przestaje być rolnictwo; pracują oni w okolicznych firmach, dojeżdżają też do zakładów pracy na obszarze od Lęborka do Pruszcza Gdańskiego lub prowadzą własną działalność gospodarczą. Na terenie wsi działają głównie firmy usługowe branży budowlanej, mechaniki samochodowej oraz stolarnia.

Z uwagi na atrakcyjność lokalizacji sołectwa w ostatnim okresie obserwuje się zmianę przeznaczenia gruntów z rolniczego na budowlany co w ciągu kilku lat spowoduje znaczny napływ ludności oraz wzrost liczby firm działających na terenie sołectwa.

E. Obiekty i tereny, infrastruktura społeczna

Mieszkańcy narzekają na brak placu zabaw dla dzieci, który utworzyłby szerokie możliwości organizacji czasu wolnego dla najmłodszych osób zamieszkujących wieś.

Druhowie OSP wraz z pozostałymi mieszkańcami ubolewają nad brakiem miejsca, na którym mogliby organizować różnego rodzaju treningi przed turniejami, a także by mogli utrzymywać jak najlepszą sprawność fizyczną, która niejednokrotnie przydaje się w wielu sytuacjach. Istotną bolączką mieszkańców jest też brak wielofunkcyjnego boiska do gry w siatkówkę, koszykówkę oraz kortu tenisowego. We wsi brak jest skwerów, parków nie wyznaczono również żadnych ścieżek rowerowych. Dodatkowo, zagospodarowanie terenów przyszkolnych oraz jak dotąd plac przy OSP pozostawia bardzo dużo do życzenia.

Ponadto teren przy remizie (tj. dz. nr 38/1) na, którym planowany jest plac rekreacyjno-treningowy ma dla mieszkańców wsi szczególne znaczenie, m.in. ze względu na położenie (centralna część wioski). Przedmiotowy plac został już częściowo zrealizowany, co niewątpliwie ułatwia organizację wszelkich przedsięwzięć mających miejsce w przedmiotowej miejscowości.

F. Infrastruktura techniczna

W Częstkwowie znajduje się sieć wodociągowa, elektryczna oraz telefoniczna, brak jest kanalizacji oraz sieci gazowej. Drogi przelotowe mają nawierzchnię asfaltową, z krótkimi chodnikami w samym centrum wsi. Pozostałe drogi we wsi są nieutwardzone.

G. Instytucje oraz organizacje społeczne

Mieszkańcy Częstkowa aktywnie uczestniczą w życiu społecznym poprzez czynne uczestnictwo w działalności Koła Gospodyń Wiejskich oraz Ochotniczej Straży Pożarnej, która w zeszłym roku obchodziła 80- lecie działalności.

Obie organizacje pracują bardzo aktywnie prowadząc szeroko zakrojoną działalność kulturalno – rozrywkową poprzez organizację spotkań, wycieczek i czynów społecznych. Działania te ułatwiłby plac treningowy wraz z częścią rekreacyjną dla druhow OSP i mieszkańców.

W latach 2004 oraz 2007 wieś Częstkowo zdobyło pierwsze miejsce w konkursie „Piękna Wieś” na szczeblu gminnym i powiatowym.

Szkoła podstawowa oraz OSP wspólnie organizują coroczny konkurs „Czy znasz tę baśń?” dla dzieci z całej gminy, organizowany jest „Piknik Letni” oraz „Dzień Seniora”.

Dobrze wyposażona remiza w Częstkwowie z obszerną salą spotkań oraz zapleczem kuchennym służy ogółowi mieszkańców i pomaga w integracji mieszkańców w trakcie wspólnych spotkań i zabaw. Niestety integracja mieszkańców w sezonie letnim jest utrudniona z powodu braku wydzielonego miejsca do imprez plenerowych.

Analiza zasobów Częstkowa

Rodzaj zasobu	Brak	Małe znaczenie	Średnie znaczenie	Duże znaczenie
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej			X	
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty		X		
- świat zwierzęcy (ostoje i siedliska)			X	
- osobliwości przyrodnicze		X		
- wody powierzchniowe		X		
- podłoże, warunki hydrogeologiczne		X		
- gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki		X		
- zespoły artystyczne		X		
Dziedzictwo historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
- tradycje, obrzędy i język				X
- legendy, podania i fakty historyczne			X	
- ważne postacie historyczne		X		
- specyficzne nazwy			X	
Gospodarka				
- specyficzne rodzaje produkcji rolnej		X		
- znane firmy i zakłady usługowe i produkcyjne			X	
- znane obiekty usług turystycznych	X			
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Obiekty i tereny				
- działki mieszkaniowe				X
- działki rekreacyjne		X		
- działki rzemieślniczo-usługowe				X
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi		X		
- place i miejsca publicznych spotkań				X
- miejsca sportu i rekreacji				X
Instytucje i organizacje społeczne				
- szkoły				X
- domy kultury		X		
- placówki opieki społecznej	X			
- OSP				X
- KGW				X
- ZK-P			X	
- inne stowarzyszenia		X		
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne i atrakcyjne sąsiedztwo				X
- ruch tranzytowy				X
- ruch turystyczny				X
- ludność napływowa stała i przyjezdna				X

4. Analiza SWOT

Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - wysoka aktywność społeczna mieszkańców - miejscowość zwodociągowana i telefoni-zowana - duży potencjał rozwojowy budownictwa mieszkaniowego - dobra sieć połączeń autobusowych z Wejherowem i Lęborkiem - atrakcyjny krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> - brak placu treningowego wraz z boiskiem sportowym - brak placów zabaw, - brak możliwości aktywnego, wspólnego spędzania wolnego czasu (np. sporty zespołowe) - brak sieci kanalizacyjnej i gazowej - zły stan nawierzchni dróg lokalnych - nieopłacalność produkcji rolnej - mała liczba punktów usługowych oraz miejsc pracy
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - realne możliwości pozyskania środków finansowych na rozwój publicznej infrastruktury technicznej i społecznej w ramach PROW - tworzenie kolejnych miejsc pracy poza rolnictwem przez rdzennych i napływowych mieszkańców Częstkowa	<ul style="list-style-type: none"> - dezintegracja mieszkańców poprzez napływ ludności nie zainteresowanej wspólnymi działaniami na rzecz społeczności - opóźnienie poprawy warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej poprzez opóźnienie skanalizowania i gazyfikacji wsi

5. Wizja rozwoju miejscowości Częstkowo

(cele strategiczne)

Częstkowo – tu chce się żyć!

Kameralna wieś przyjazna rdzennym mieszkańcom i

ludności napływowej

Podsumowanie

1. Integracja mieszkańców poprzez poprawę warunków wspólnego spędzania wolnego czasu oraz tworzenie okazji do ich spotkań

2. Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej

3. Poprawa estetyki i bezpieczeństwa wsi

6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych oraz przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

<i>Nazwa</i>	Budowa placu treningowego wraz z częścią rekreacyjną dla drużyn OSP i mieszkańców- etap II
<i>Cel</i>	Poprawa warunków spędzania wolnego czasu przez młodych i starszych mieszkańców wsi, poprawa estetyki miejscowości
<i>Przeznaczenie</i>	<i>Organizacja zajęć i konkursów sportowych oraz imprez plenerowych dla mieszkańców wsi</i>
<i>Harmonogram realizacji</i>	<i>2012-2013</i>
<i>Kwota końcowa</i>	<i>388 459,88zł.</i>
Źródła finansowania	<i>Fundusze Unijne (PROW, RPO WP 9.3), udział mieszkańców, budżet Gminy</i>

<i>Nazwa</i>	Budowa placu zabaw przy szkole podstawowej w Częstkowie
<i>Cel</i>	<i>Poprawa warunków spędzania wolnego czasu mieszkańców wsi</i>
<i>Przeznaczenie</i>	<i>Zagospodarowanie terenu przy szkole podstawowej z przeznaczeniem na publiczny obszar sportowo – rekreacyjny</i>
<i>Harmonogram realizacji</i>	<i>2013 – 2014</i>
<i>Kwota końcowa</i>	<i>179 000,00</i>
Źródła finansowania	<i>Fundusze Unijne (PROW, RPO WP 9.3), udział mieszkańców, budżet Gminy</i>

<i>Nazwa</i>	Budowa oświetlenia dróg gminnych: ulicy Osiedlowej, ulicy Sosnowej, części ulicy Przetoczyńskiej oraz Szepierii
<i>Cel</i>	<i>Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców we wsi</i>
<i>Przeznaczenie</i>	<i>Oświetlenie dróg gminnych</i>
<i>Harmonogram realizacji</i>	<i>2009-2014</i>
<i>Kwota końcowa</i>	<i>100 tys. zł (netto)</i>
Źródła	<i>Fundusze Unijne (PROW, RPO WP 9.3), udział mieszkańców, budżet Gminy</i>

finansowania	
<i>Nazwa</i>	Organizacja corocznych rodzinnych pikników wiejskich
<i>Cel</i>	Integracja społeczności lokalnej
<i>Przeznaczenie</i>	
<i>Harmonogram realizacji</i>	2010 – 2019 (corocznie w sierpniu)
<i>Kwota końcowa</i>	10 tys. zł netto (corocznie)
Źródła finansowania	Fundusze Unijne (PROW, RPO WP 9.3), udział mieszkańców, budżet Gminy
<i>Nazwa</i>	Adaptacja poddasza szkoły podstawowej w Częstkwie na salę do nauki języka kaszubskiego
<i>Cel</i>	Integracja ludności napływowej z ludnością rdzenną, poprawa świadomości kulturowej
<i>Przeznaczenie</i>	Możliwość prowadzenia kursów języka kaszubskiego dla mieszkańców wsi
<i>Harmonogram realizacji</i>	III 2010 – IX 2019
<i>Kwota końcowa</i>	100 000,00 zł (netto)
Źródła finansowania	Fundusze Unijne (PROW, RPO WP 9.3), udział mieszkańców, budżet Gminy
<i>Nazwa</i>	Modernizacja boiska do piłki nożnej, budowa boiska do siatkówki przy szkole podstawowej w Częstkwie
<i>Cel</i>	Poprawa warunków spędzania wolnego czasu mieszkańców wsi
<i>Przeznaczenie</i>	Zagospodarowanie terenu przy szkole podstawowej z przeznaczeniem na publiczny obszar sportowo – rekreacyjny
<i>Harmonogram realizacji</i>	2010 – 2013
<i>Kwota końcowa</i>	250 tys. zł (netto)
Źródła finansowania	Fundusze Unijne (PROW, RPO WP 9.3), udział mieszkańców, budżet Gminy
<i>Nazwa</i>	Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej w granicy wsi
<i>Cel</i>	Poprawa bezpieczeństwa poruszania się mieszkańców we wsi
<i>Przeznaczenie</i>	Poprawa warunków ruchu pieszego w obrębie miejscowości
<i>Harmonogram realizacji</i>	2013
<i>Kwota końcowa</i>	180 tys. zł (netto)
Źródła finansowania	50 % budżet Gminy 50% powiat wejherowski
<i>Nazwa</i>	Zagospodarowanie nabrzeża stawu przeciwpożarowego
<i>Cel</i>	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców we wsi, poprawa estetyki miejscowości
<i>Przeznaczenie</i>	Miejsce odpoczynku i relaksu dla mieszkańców
<i>Harmonogram realizacji</i>	2012-2016
<i>Kwota końcowa</i>	100 tys. zł (netto)
Źródła finansowania	Fundusze Unijne (PROW, RPO WP 9.3), udział mieszkańców, budżet Gminy

6. Odniesienie do dokumentów strategicznych Gminy Szemud

Plan określa kierunki rozwoju miejscowości oraz wyznacza konkretne projekty do realizacji.

Plan Odnowy Miejscowości Częstkowa na lata 2012-2019 jest spójny z:

- **Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013 w ramach Działania 9.3 (Lokalne Inicjatywy Obywatelskie)**, z Osi priorytetowej 9- Lokalna infrastruktura społeczna i inicjatywy obywatelskie, którego głównym celem jest aktywizacja i integracja społeczności lokalnych na obszarach wiejskich.
- **Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**
  - oś 3- Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej (Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej; Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej; odnowa i rozwój wsi)
  - oś 4 Leader- realizuje cele osi 3 dla tych projektów, które nie zakwalifikowały się do wsparcia w ramach tej osi.
- **Strategią zrównoważonego rozwoju gminy Szemud do 2015 roku**- przyjęta przez Radę Gminy Szemud Uchwałą Nr XXIII/197/00 z dnia 29.09.2000r. (Obszar "Baza materialna dla usług turystycznych": rozwój bazy turystycznej; Obszar "Zrównoważony rozwój gminy odtwarzający zasoby naturalne": poprawa estetyki wsi, domostw wraz z otoczeniem),
- **Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego** – przyjętą przez Sejmik Woj. Pomorskiego Uchwałą Nr 587/XXXV/05 z dnia 18.07.2005 r.:
  - priorytet rozwoju II – spójność (Cel 2.3. – ograniczenie patologii społecznych, m.in. poprzez inicjowanie i wspieranie programów profilaktycznych, Cel 2.4 – wspieranie działań służących umacnianiu różnorodności i tożsamości regionalnej, utrwalanie dziedzictwa Kaszub (...), pielęgnacja i rozwój języka kaszubskiego i lokalnych dialektów, Cel 4.2 wspieranie kompleksowej odnowy wsi pomorskiej,
  - priorytet rozwoju III – dostępność (Cel 1.2. – poprawa jakości powiązań pomiędzy obszarami peryferyjnymi a obszarem metropolitalnym, Cel 2.6. - wsparcie i stopniowe przekształcanie słabych strukturalnie obszarów wiejskich, Cel 4.1. - tworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych warunków życia).

Nasze projekty służyć będą nie tylko wszystkim mieszkańcom sołectwa, ale również turystom, licznie odwiedzającym naszą miejscowość, zwłaszcza w okresie letnim. Realizacja projektu przyczyni się do zaspokojenia potrzeb kulturalno – rekreacyjnych. Ponadto realizacja zadań pozytywnie wpłynie na poprawę estetyki wsi. Wzrost liczby turystów pociągnie za sobą dalszy rozwój usług turystycznych i agroturystycznych, potwierdzając tym samym ponadlokalny charakter naszych projektów.